

תורה אור • פרשת משפטים • מאמר 3

שש שנים יעבד

”שש שנים יעבוד”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/mishpatim/3](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/mishpatim/3)

שש שנים יעבד. פי ע"י המשכת הדעת יוכל להיות בחינת לעבדו להיות עובד אלקים שיש הפרש גדול בין עובד אלקים לאשר לא עבדו הגם שהוא צדיק

"שש שנים יעבד". פירושו, שעל ידי המשכת הדעת יכולה להיות בחינת "לעבדו" — להיות עובד אלקים. יש הבדל גדול בין "עובד אלקים" לבין "אשר לא עבדו", אף שהוא צדיק,

כמ"ש בגמ' הובא בתניא (פ' ט"ו) והענין דהנה כתיב ימים יוצרו. וכתוב ואברהם זקן בא בימים באינון יומין עלאין.

כמו שכתוב בגמרא, המובאת בתניא (פרק ט"ו). והעניין [הוא כך]: הנה כתוב "ימים יוצרו", וכתוב "ואברהם זקן בא בימים" — באותם ימים עליונים.

והיינו היומין הם לבושים הנעשים להנשמה מהתורה ומצות בכל יום דוקא. ואם חסר יום א' בלא מצוה חסרא לבושא כו'.

כלומר, הימים הם לבושים הנעשים לנשמה מן התורה והמצוות של כל יום דוקא. ואם חסר יום אחד בלי מצווה — "חסרא לבושא", הלבוש חסר, וכו'.

והיינו שלבושים אלו הם כדי שתוכל הנשמה להנות מזיו השכינה ולאשתאבא בגופא דמלכא שזהו ע"י לבושים אלו הנעשים מהתומ"צ ששרשן מאד נעלה מבחי" גופא דמלכא ממש רק שירדו להיות לבושים כלומר, הלבושים האלה נועדו לכך שהנשמה תוכל ליהנות מזיו השכינה ולהשתאב בגופא דמלכא — להיבלע בגוף המלך. הדבר נעשה באמצעות הלבושים האלה, העשויים מן התורה והמצוות, ששורשם נעלה הרבה מבחינת גופא דמלכא ממש; אלא שהם ירדו כדי להיות לבושים

(והוא ע"ד המשכת המשל שעל ידו יושג הנמשל) וכיון שכך הוא דוקא כשנעשו בכל יום שתחת הזמן דוקא שהלבושים נמשכו משרשן שלמעלה מהזמן להתלבש בבחי' הזמן כדי שתוכל הנשמה להשיגם. (בדומה להמשכת משל, שבאמצעותו אפשר להבין את הנמשל). ומכיוון שכך, דוקא כאשר הם נעשים בכל יום, שהוא בתוך הזמן דוקא, הלבושים נמשכים משורשם שלמעלה מהזמן ומתלבשים בבחינת הזמן, כדי שהנשמה תוכל להשיג אותם.

משא"כ כמו שהן בשרשן ומקורן למעלה מהזמן אין ביכולת הנשמה להשיגם במכ"ש וק"ו שאינה יכולה להשיג הזיו בלתי הלבוש כו' וכ"ש המצוה עצמה.

אבל כפי שהם בשורשם ובמקורם שלמעלה מהזמן, אין הנשמה יכולה להשיג אותם; וכל שכן וקל וחומר, שהרי אינה יכולה להשיג את הזיו בלי הלבוש וכו', וכל שכן את המצווה עצמה.

רק ע"י שהמצוה ירדה להיות בבחי' לבוש ומשל יכולה להשיגה ועל ידה תשיג הזיו כו' אלא רק מפני שהמצווה ירדה ונעשתה בבחינת לבוש ומשל, היא יכולה להשיג אותה, ובאמצעותה תשיג את הזיו וכו'.

ולכן נקי' יומין שנתלבשו בבחי' הזמן שאז יכולת הנשמה להשיגה (ועמ"ש בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה ע"פ עת לכל חפץ תחת השמים כו').

ולכן הם נקראים "ימים", מפני שהתלבשו בבחינת הזמן, שאז הנשמה יכולה להשיג אותם. (ועיין במה שנתבאר במאמר המתחיל "בשעה שהקדימו ישראל נעשה", על הפסוק "עת לכל חפץ תחת השמים" וכו').

וזהו והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים. פי' צרור כמו שצוררים אבן במרגמה. ועי"ז זורקים אותו למעלה.

וזהו [פירוש] "ונפש אדוני תהיה צרורה בצרור החיים". "צרורה" היא כמו שקושרים אבן בקלע, ועל ידי כך זורקים אותה כלפי מעלה.

כך כדי שתהיה הנשמה עולה מעלה מעלה במקור החיים הוא ע"י היומין ולבושין דתומ"צ. וזהו ענין שש שנים יעבד.

כך גם, כדי שהנשמה תעלה מעלה מעלה אל מקור החיים, הדבר נעשה באמצעות הימים והלבושים של תורה ומצוות. וזהו עניינו של "שש שנים יעבוד".

השש שנים הם הזמן שית אלפי שני דהוי עלמא שבמשך זמן זה ניתן קיום התומ"צ. כי היום לעשותם כל משך זמן הנ"ל:

שש השנים הן תקופת "ששת אלפי השנים שהעולם מתקיים", שכן במשך תקופה זו ניתנה האפשרות לקיים תורה ומצוות. שהרי "היום לעשותם" [חל על] כל משך הזמן האמור.

2 אך פי' וענין יעבוד הוא לשון עבוד עורות. שע"י העבוד משתנים הרבה למעליותא כך בענין לבושים הנ"ל צריך להיות עבוד שצריך לנקות מכל פסולת הנופל

אלא שפירושו וענינו של "יעבוד" הוא לשון עיבוד עורות. באמצעות העיבוד הם משתנים מאוד לטובה. כך גם ביחס ללבושים שהוזכרו לעיל: צריך לעבדם, כלומר לנקות אותם מכל פסולת שנדבקה בהם.

בהן ולרחוץ ולכבס אותן וכמשל הלבוש הגשמי שרוחצין ומכבסין אותו במים טהורים אזי יהיה צח ונקי משא"כ אם לא יכבסו אותן לא יהיו נקיים ויפים.

ולרחוץ ולכבס אותם, כפי שממחישה הדוגמה של בגד גשמי, שרוחצים ומכבסים במים טהורים; אז הוא נעשה צח ונקי. לעומת זאת, אם לא יכבסו אותו, הוא לא יהיה נקי ויפה.

3 וזהו ההפרש בין עובד אלקים לאשר לא עבדו. ועבוד וכבוס זה הוא ע"י התהפכות המדות מחשוכא לנהורא וממיררו למיתקו והתהפכות המדות הוא ע"י מי הדעת שהדעת היא פנימיות המדות

וזהו ההבדל בין "מי שעובד את ה'" לבין "מי שלא עבדו". עיבוד וכיבוס אלה נעשים באמצעות הפיכת המדות מחושך לאור וממר למתוק. הפיכת המדות נעשית באמצעות מי הדעת, שכן הדעת היא פנימיות המדות,

והיינו ג"כ ע"י משה רעיא מהימנא שנאמר בו ונתתי עשב כו'. וגם מרחיצין ומכבסין במים עליונים מעבר הנהר כו'.

וזה נעשה גם באמצעות משה, הרועה הנאמן, שעליו נאמר: "ונתתי עשב" וכו'. והוא גם רוחץ ומכבס אותם במים עליונים, מעבר הנהר וכו'.

וכמ"ש כעדר הרחלים (שהם זרע בהמה) שעלו מן הרחצה כו' רוחצות בחלב. (עמ"ש ע"פ שיניך כעדר הרחלים כו' ע"ש).

וכמו שכתוב: "כעדר הרחלים" — שהן זרע בהמה — "שעלו מן הרחצה" וכו', "רוחצות בחלב". (ראו מה שנתבאר על הפסוק "שיניך כעדר הרחלים" וכו'; עיינו שם.)

וזהו ענין לבון הלכתא כו'. וזהו ע"י התפלה שאז הוא שעת הכושר להיות גילוי הדעת בהתבוננות כו' וזהו ענין "ליבון הלכתא" וכו'. וזה נעשה באמצעות התפילה, שכן אז היא שעת הכושר להתגלות הדעת באמצעות התבוננות וכו',

וכמו שאנו אומרים בש"ע אתה חונן לאדם דעת כו' ועי"ז נזדככו הלבושים ולכן נקי התפלה עולת תמיד שהתומ"צ של כל היום עולים לה' ע"י התפלה.

וכמו שאנו אומרים בתפילת שמונה עשרה: "אתה חונן לאדם דעת" וכו'. ובאמצעות זאת הלבושים מזדככים. לכן התפילה נקראת "עולת תמיד", משום שהתורה והמצוות של כל היום עולות לה' באמצעות התפילה.

4 והיינו לפי שע"י התפלה הם מתעבדים ומיתקנים. וכ"ז הוא בשית אלפי שני דהוי עלמא. וזהו שש שנים יעבד וע"ז אמרו צדיקים אין להם מנוחה ילכו מחיל אל חיל וכו'.

כלומר, משום שבאמצעות התפילה הם מעובדים ומתוקנים. וכל זה הוא ב"ששת אלפים שנה שהעולם קיים". וזהו "שש שנים יעבד". ועל כך אמרו: "צדיקים אין להם מנוחה, ילכו מחיל אל חיל" וכו'.

אבל ובשביעית באלף השביעי יצא לחפשי חנם. חנם בלא מצות שאז יהיה מנוחה לחיי העולמים שאין עוד עלייה למעלה הימנה:

אבל "ובשביעית" — באלף השביעי — "יצא לחופשי חנם". "חנם", כלומר בלי מצוות, שכן אז תהיה מנוחה לחיי העולמים, כי לא תהיה עוד עלייה גבוהה ממנה.

5 הגה"ה

הגהה.

6 עיין בתניא פ' מ"ו ע"פ בהמות הייתי עמך כו' ולא ארגיש כו' ומ"ש בהמות לשון רבים לרמז

עיינו בתניא, פרק מ"ו, על [הפסוק] "הייתי כבהמות עמך" וכו', "ולא ארגיש" וכו': "ומה שנאמר 'בהמות' בלשון רבים בא לרמז"

כי לפניו ית' כם בחי' דעת עליון הכולל חו"ג נדמה כבהמות כו' עכ"ל. ולכאורה קשה לפמ"ש שאפי' ד"ת דאצי' נק' זרע אדם.

"שלפניו ית' גם בחינת דעת עליון, הכוללת חסד וגבורה, נדמית כבהמות" וכו', עד כאן לשונו. ולכאורה קשה לפי מה שנתבאר, שאפילו דעת תחתון דאצילות נקראת "זרע אדם".

7 ואיך גם ד"ע נק' בהמה. אך הענין יובן ממ"ש ע"פ מים רבים בענין שלעתיד יאמרו ליצחק כי אתה אבינו.

ואיך אפשר שגם דעת שלמעלה תיקרא "בהמה"? אך העניין יובן ממה שמבואר על הפסוק "מים רבים", בעניין [המאמר] שלעתיד יאמרו ליצחק: "כי אתה אבינו".

ורבקה היא מלשון רבקה של שלש בקר כו'. והענין כי אף שבחי' אדם דאצי' הוא למעלה מבחי' בי"ע שנק' בהמה.

ורבקה היא מלשון "רבקה של שלושה בקר" וכו'. והעניין הוא שאף שמדרגת אדם שבאצילות היא למעלה ממדרגות בריאה, יצירה ועשיה, הנקראות "בהמה",

אך יש ב' בחיי מדות היינו שיש מדות הנמשכים מן השכל ויש מדות שלמעלה מהשכל ונקי טורי חשוכא מדות שבכתר והם נמשכים דוקא ע"י דעת העליון שהוא מקבל מהכתר כי עומד בקו האמצעי תחת הכתר.

אך יש שתי בחינות של מדות: יש מדות הנמשכות מן השכל, ויש מדות שלמעלה מן השכל, הנקראות "טורי חשוכא" — המדות שבכתר. הן נמשכות דווקא באמצעות דעת שלמעלה, המקבלת מכתר, שהרי היא עומדת בקו האמצעי, תחת כתר.

8 ויש בחיי דעת שממשיך הבינה אל המדות כו' ובחיי המדות שלמעלה מהשכל נקי בהמה רבה שלמעלה מבחי אדם.

ויש בחינה של דעת שממשיכה את הבינה אל המדות וכו'. בחינת המדות שלמעלה מן השכל נקראת "בהמה רבה", והיא למעלה מבחינת אדם.

ואמנם לגבי א"ס ב"ה נקי גם בחיי זו שלמעלה מהשכל בשם בהמה ממש כפשוטו שח"ע נקי עשיי גופנית כנ"ל.

אולם ביחס לאין סוף ברוך הוא, גם מדרגה זו שלמעלה מן השכל נקראת "בהמה" ממש, כפשוטו, שכן החכמה העליונה נקראת "עשייה גופנית", כנזכר לעיל.

ולכן גם ד"ע נקי בהמה וכענין כתר עליון אע"ג דאיהו אור צח אוכם אוכם הוא כו' ועמ"ש בפי עקב ע"פ ויאכילך את המן כו':

ולכן גם הדעת העליונה נקראת "בהמה". וכעין עניין כתר עליון: אף שהוא אור צח, הוא שחור, שחור וכו'. וראה מה שנתבאר בפרשת עקב על הפסוק "ויאכילך את המן" וכו'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/torah-ohr/mishpatim/3

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק